

Historia powstania Róż Żywego Różańca

Żywy Różaniec jest wielkim zapleczem modlitewnym, żyjącym najbardziej rozpowszechnioną w Kościele modlitwą maryjną, jaką jest różaniec, który „należy do najlepszej i najbardziej wypróbowanej tradycji kontemplacji chrześcijańskiej – pisał Ojciec Święty Jan Paweł II w liście o różańcu. – Poprzez różaniec wstępujemy do szkoły Maryi, by Ona uczyła nas kontemplować oblicze Chrystusa, poznajemy tajemnice Jego życia, rozważane Jej sercem, otwieramy się na tajemnicę Trójcy Świętej, aby doświadczać miłości Ojca i radości Ducha Świętego”.

W drugiej połowie XIX w. modlitwa różańcowa przeżywa niezwykle renesans. Młoda Francuzka z Lyonu wpada na genialny w swej prostocie pomysł, który mobilizuje miliony ludzi do codziennego odmawiania różańca. Sługa Boża Paulina Maria Jaricot (1799-1862), bo o niej mowa, pisała: „Nienasycone pragnienie poznania Boga i ogromna potrzeba, by kochać, kazało mi pragnąć także działania na Jego chwałę. Chciałam dołożyć moją cegiełkę do chwały Kościoła”. I tak się stało. Mając 23 lata, stworzyła strukturę, która dała początek późniejszemu Papieskiemu Dziełu Rozkrzewiania Wiary (jednemu z 4 Papieskich Dzieł Misyjnych, obecnych dziś w 150 krajach). Jego struktura umożliwiła jej w 1826 r. powołanie stowarzyszenia Żywego Różańca, które jeszcze za jej życia rozwinęło się w wielu krajach na całym świecie.

„Dana mi została jasna wizja tego planu i jednocześnie rozumiałam łatwość, z jaką każdy z kręgu moich najbliższych mógłby się w ten plan włączyć, znajdując dziesięć osób, które każdego tygodnia dawałyby datek na Rozkrzewianie Wiary. Zobaczyłam również szansę, jaką dawałby wybór najświetlejszych ze stowarzyszenia, którzy inspirowaliby grupę dziesięciu osób, a te z kolei utworzyłyby kolejne dziesiątki. Każda setka stowarzyszonych miałaby reprezentanta we wspólnym centrum. Aby nie zapomnieć tej myśli, zapisałam ją i zdumiała mnie jej prostota, której nikt wcześniej nie odkrył”. Tę metodę przełożyła na potrzeby Żywego Różańca. Już nie dziesiątki, ale piętnastki (stosownie do dawnej liczby tajemnic różańcowych), zwane – w nawiązaniu do symboliki różańca – „żywymi różami”, w których każda osoba odmawiała i rozważała 1 dziesiątek dziennie. Zadanie jednak nie było łatwe: „Ta piękna pobożność, na ogół od dawna kojarzona z «zawodowymi» dewotkami, które powinny być stare lub nie mieć nic do roboty, to błędne, ale niestety powszechne uprzedzenie. Najważniejszą więc rzeczą i najtrudniejszą jest uczynić różaniec modlitwą wszystkich”. Ale „Opatrzność Boża dała mi wszelkie środki, by zaszcześcić pobożność, bez której nie mogłabym kochać tak mocno”.

Centralę Żywego Różańca Paulina założyła w Lyonie na wzgórzu Lorette. O rozmachu stowarzyszenia świadczy fakt, że tylko w 1832 r. wysłano stamtąd 140 tys. książek i broszur, 80 tys. obrazków, 40 tys. medalików, 18 tys. szkaplerzy i krzyżyków; średnio wychodziło więc ok. 1 tys. przesyłek dziennie.

Rosła wielka rodzina różańcowa. Od 8 XII 1826 r. – najbardziej prawdopodobna data powstania Żywego Różańca – do 1834 r. liczy już ponad 1 mln członków, a w 1862 r. – ok. 2 mln 250 tys. osób w samej tylko Francji. „Stopniowo stajemy się zjednoczeni w modlitwie ze wszystkimi ludźmi świata”. „Piętnastki mnożą się – pisze Paulina w 1831 r. –

z niewiarygodną szybkością we Włoszech, Szwajcarii, Belgii, Anglii i w niektórych krajach Ameryki, zwłaszcza w Kanadzie. Żywy Różaniec zapuścił korzenie aż po Indie. Staramy się o wprowadzenie go w Afryce. Słyszę, że w Kolumbii zrzeszenie to tak bardzo się rozpowszechnia, że trudno zliczyć tych, którzy do niego należą; wszędzie, gdzie zawiązały się «piętnastki», można zaobserwować utrwalanie się w dobrem i woń cnót, których dawniej nie było». Modlitwa różańcowa – dzięki Żywemu Różańcowi – przyczyniła się do wielu nawróceń i miała swój znaczący udział w rozkwicie chrześcijaństwa w XIX w.

27 I 1832 r. papież Grzegorz XVI listem apostolskim *Benedicentes* zatwierdził stowarzyszenie Żywego Różańca i nadał mu liczne odpusty. Patronką Żywego Różańca ustanowił młodziutką rzymską męczenniczkę – św. Filomenę, za przyczyną której Paulina w cudowny sposób odzyskała zdrowie. Pius IX w liście apostolskim *Quod iure haereditario* z 17 VIII 1877 r. ustanowił zasady organizacyjne stowarzyszenia Żywego Różańca. Kolejni papieże w swych dokumentach i nauczaniu wyjaśniali i podkreślali znaczenie modlitwy różańcowej, zachęcając do jej rozpowszechniania.